

lásából. Ekkor az oroszok megjelentek az erdő szélén, egészen a frontunk előtt és főlényes tüzet küldtek Janovkára. A többi három tараckal való visszavonulásra már gondolni sem lehetett. Állani kellett a harcot. Tüzereink már leszámoltak az étellel és talán éppen ez adta meg nekik a kellő nyugalmat. Vezényszó, vezényszó után, lövés lövés-

re következett — és az erdő szélén, ahol előzőleg az oroszok feküdtek, széles sávban nem mozgott élet, nem állott egy fa sem.

Igy tisztították ki a leitmeritzi taraekok szakaszonként a Janovka előtti terepet. Egy fogoly elárulta, hol áll az ellenséges tartalék, most arra került a sor. Egy negyed óra múlva csapatunk előnyomulhatott az erdőbe.

Utazás a határ felé.

— Kiküldött munkatársunktól. —

II.

A lejtős dombok kanyargó völgyeiből tompa dobogással bujt elő a vonat. Nem messze egy sárga emeletes épület körvonala látszott. Ez volt utazásunk második napján, a legelső nagyobb állomás. Alig vártuk, hogy már odaérjünk és kiszállva a tulsufolt kocsikból, megjártassuk egy kissé, összeszorított, elhalt lábainkat. A hetven kocsiából álló, végtelen hosszú látszó vonat, csikorogva-zörögve húzott el az állomás előtt és csak messzire állott meg a nyílt pályán.

Függőn ugráltunk le a magas kocsikból és egymást kergetve, lélekszakadva, térdig gázolva a hóban, vágattunk az állomás felé. Nagyon éhesek voltunk és jól esett volna egy csésze forró, habos kávé, vagy a meleg, párolgó tea. Az állomás közelében egy öreg semmivető álldogált. Valószínűleg nagyon rettenetes külsőt akart adni magának, mert folyton a bajuszát pödörte és rángatta felfelé, pedig már úgy állt a bajusza az orra jobb és baloldalán, mint két villámhárító. Az öreg tenyerével próbálgatta ki, hogy szur-e már nagyon a bajusza, aztán tovább pödörte.

Megszóltottuk:

— Mondja öreg, van-e itt étterem?

— Nyu styu ungurstye!, — válaszolt morozusan.

— No, itt már magyarul se tudnak, — szólt egy alföldi gyerek, nagy bosszusan.

— Itt én nem eszek semmit, — mondta egy másik és elkecseregetten lépett „haza felé“, a vagonba.

Mi néhányan tovább ballagtunk és felfedeztünk egy nyomoruságos, büzös harmadosztályú várótermet, amely tele volt zsiros, hosszú hajú románokkal. Kávé, teát hiába kértünk. Német nyelvtani tudományunk teljes latbavetésével végre adtak meleg cukros vizet, amelyet mifelénk forró limonádénak hívnak. Éhesen és az első eselődés intenzív dühével igyekeztünk visszafelé. Egyszerre csak látjuk, hogy három-négy baka veszi körül a vad kinézésű román atyafit, aki még mindig két villámhárítóját pödörgeti és az állomásnak tartva, nagyba magyarázgat a bakáknak.

— Hát ezek honnan tudnak románul, — érdeklődünk egymás közt és mikor az egyik jóképű, magyar baka elénk ér, megkérdezzük:

— Te fiam, hol tanultál olájul?

— Nem tudom én azt a fránya nyelvet, — vágja ki büszkén, a szegedi katona.

— Hát akkor, hogy beszéltek ezzel a románnal.

— Magyarul!

— Nem tud az magyarul.

— Nem a fenét!, — mondja a baka. Csak e-tagadja. Ilyen mind ez a román. Mikó' megszólítottuk, nekünk is azt mondta, hogy nyusztu! — No, ha nusstu, — szólt a káplár ur Kondoros, — ugy kupán váglak, hogy átesöl Romániába. Oszt föl is emelte a jobbik kezét. Erre má', mindjá' megoldódott a nyelve en-

nek a vad olájnak; azuta mög csak ugy köpi a magyar beszédet.

Jót neveltünk a baka-észjérasón, amely gyakran igen találékony és olyan praktikus, hogy száz diplomata kifinomított agy-tekerése se bírna gordiusi csomókat ügyesebben megoldani. Az első román-magyar barátság illetően megszilárdítása után, a vonat csakhamar elhagyta a kis erdélyi várost és tovább kuszott velünk befelé, a nagy hegyek irányába. Éreztük mindnyájan, hogy már kezd átformálódni körülöttünk a világ és még nagyobb lelkesedéssel énekeltük, hogy „Szeged híros város“, meg „Ha a tyuknak füle vóna“...

—cz.—

A francia sajtó megfenyegeti Bulgáriát.

Genf, február 12. Azok az érzelmek, a melyekkel a francia sajtó Bulgáriával szemben viseltetik, a háború kitörése óta sokféle hullámzást mutattak. Először *kunyoráló sze-*

relmi vággyal próbálta megközelíteni, mint minden semleges hatalmat, amelyet a maga melletti küzdelembe akart belevonni. Miután ezzel nem ért célt, *barátságos rábeszéléssel* iparkodott rájuk hatni. Mivel pedig ezzel sem ért el eredményt, *a nyílt fenyegetés* terére lépett, amely most a bolgár kölcsönegyezmény ismeretessé válása alkalmából valószínűsítéses *dührohamban* tör ki. *Richet* akadémikus a *Figaróban* ezt olyassa a bolgárok *jeje*: „Szerencsétlen Bulgária! — így kiált föl — holnap már nem lesz többé európai Törökország, holnap már csak szabad európai népek lesznek és a felszabadított Európa *kérlehetetlen* lesz azokhoz, akik felszabadítását feltartóztatták!“ *Pichon* a *Petit Journal*-ban ezt írja: „Bulgária ép olyan jól szerezhető volna magának kölcsönt az entente-től is. Jobbnak látta azonban annak ellenségeihez fordulni. Ah, már tulrégen rossz a *Genadiev* urral és barátaival való érintkezés; vajjon végig ilyen lesz? Vajjon a bolgár kormány képes lesz-e ellenállani annak az impulzusnak, amely érdekei ellenére tör? A megfontolásra még van idő, de éppen csak hogy még van.“ A *Petit Parisien* is felszólítja Bulgáriát, hogy döntsön, de *haladéktalanul*. Vagy szabadnak tekintik mgát a germanizmustól, vagy annak karjai közt van. *Ezt akarjuk tudni*. A *Guerre Sociale* elismeri, hogy az entente-nek négy hónap óta tartó fáradozása a *balkáni egyetértés* helyreállításáért csődöt mondott. A *Journal de Débats* felszólítja az ententeot, hogy az adott viszonyok tekintetbe vételével *hasson most cselekvőleg Olaszországra és Romániára* és hogy *a szükséges bátorítással* ne firkarkodjék.

Szegeden és Csongrádmegyében elvégezték az őszi földmunkákat.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

(*Saját tudósítónktól.*) A lisztügy és az egész közéletmezés nagyjelentőségű problémájába természetes folytatásként kapcsolódik az a nagy kérdés: elvégeztettek-e rendben az őszi földmunkák és mi lesz a tavasziakkal. A közigazgatási bizottság hétfőn délután tartott ülésén *Cicatricis* Lajos dr. főispán, aki végzetlen gonddal, — és ezeket a szavakat ne úgy tessék venni, mint a főispánoknak néhol és néha kiíró sablonos bókákat — imponáló szakértelemmel, nem csüggedő türelemmel, fáradhatatlanul és lelkesen vezeti a bizottság tanácskozásait, a következőkben hívta fel a figyelmet:

— Meg van róla győződve a kormány és tudom én is, hogy az őszi földmunkák Csongrádmegye egész geográfiai területén, tehát Szegeden is elvégeztettek. Ezzel azonban távolról sincs elég téve a ránk váró kötelezettségeknek. A tavaszi földmunkák elvégzését kell biztosítani. Ez oly nagyjelentőségű kérdés, hogy sikeres megoldása érdekében ép úgy kell sorakoznunk és küzdenünk, mint a hadbavonuló katonáknak. Vigyázzunk nagyon, mert a dolog előkészítése a fontos, ha ezt elmulasztottuk, helyrehozhatatlan mulasztást követünk el. A mozgósítás elrendelése óta az újabb behívások folytán nagyon sok munkaerő vonatott el ismét. A bevonultak családtagjai állami segílyt kapnak és bizonyára lesznek például olyan asszonyok is, akik kicsinyke földjüket parlagon akariják hagyni, mondván: minek dolgozzam, eltart az állam. Az ilyentől az államsegélyt kell elvonatni, hogy dolgozni kényszerüljön. Más-hol közérő kirendelése válik szükségessé. Igénybe lehet venni azon kívül földmunkáknál, miként Németországban, az iskolás gyermekekét is. Arról sem szabad megfeledkezni,

hogy sok helyen a ló hiányzik. Szóval az előmunkálatokat már most el kell kezdeni annak érdekében, hogy a tavaszi földmunkák feltétlenül elvégzését biztosítani tudjuk.

Sok szin és érdekesség volt ezen kívül is a közigazgatási bizottság ülésén, de mind apróbb dolgok körül és most háboru van. Az egyes jelentésekből a következőket közöljük:

Faragó Ödön dr. tiszti főorvos jelentette, hogy az elmúlt hónapban az egészségügyi viszonyok kevésbé voltak kedvezőek. A születések száma csökkent, a halálozásoké emelkedett. A népességi szaporulat az előző havi 83-mal szemben 53. Hasihagymáz különösen a déli harcterről érkezett katonák között pusztított nagyobb mértékben, egyébként ragályos betegségek csak szörványosan fordultak elő. Élve született 319, meghalt 265 ember.

Jánossy Gyula tanfelügyelő jelentette, hogy a tanítás eredménye az adott viszonyok mellett általánosságban kielégítő. Szép eredményeket sikerült elérni a szabadoktatási egyesületnek, amely előadásokat tart a nagyközönség és a gazdák számára.

Törös Sándor kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentette, hogy januárban egyenes adóban 105,274, hadmentességi díjban 4662 csökkenés volt. A januári befizetési eredmény a múlt évivel szemben 109,936 koronával volt kevesebb. Januárban előirtak egyenes adóban 75,597, országos betegápolási pótdobban 19 koronát. Behajthatatlanság címen töröltek egyenes adóban 22,451, országos betegápolási pótdobban 479 koronát. Fizetés-halasztást, vagy részletfizetést 15,487 korona erejéig engedélyezett a pénzügyigazgatóság.

Alexander Lajos főállatorvos jelentette, hogy az állategészségügyi viszonyok jók voltak. Fertőző betegség nem fordult elő. A város egész területén elhullott 24 ló, 4 szarvasmarha, 16 sertés. A közbiztonságban találtak 1030 nagymarhát, 276 növendékmarhát, 296 szópórs borjut, 5010 sertést, 2008 juhót, 4 kecskét, 480 bányt, 9 malacot és 13 lovat. A